

A photograph of a man in a grey hoodie looking upwards with a contemplative expression. In the background, a church spire with a cross on top is visible against a clear blue sky. The church building is made of reddish-brown brick.

I huvudet på en utträdare

Lämna Svenska kyrkan om ni inte har något
utbyte av medlemskapet. Det uppmanar
Fredric Kjellberg läsarna på sin nätblogg.

TEXT ULRIKA NYLÉN • FOTO DANIEL WISTRAND

Okunskap ofta bakom utträden

Om tio år kan Svenska kyrkan ha en miljon färre medlemmar. Det är en teologisk, ekonomisk och kommunikativ väckarklocka för kyrkan.

Sedan skilsmässan från staten har allt fler människor lämnat kyrkan. Antalet utträden brukar vara som störst i april-maj och i oktober. Då kommer skattedeklarationen där kyrkoavgiften tydligt redovisas. Ungefär 1% av medlemmarna lämnar kyrkan varje år. Om den utvecklingen fortsätter så har Svenska kyrkan en miljon färre medlemmar om tio år.

ATT SPARA PENGAR är en anledning till att lämna kyrkan. Men det finns inget som visar att kyrkoavgiften i sig leder till utträde. Det menar religionssociologen Jonas Bromander som har intervjuat 18 utträdare. En svag relation till kyrkan, och dålig kunskap om vad pengarna går till är bakomliggande orsaker. Ett beslut att lämna kyrkan är sällan någon impulshandling, utan det kan ta flera år att komma fram till beslutet. Summan på deklarationen är droppen som får bägaren att rinna över, menar Bromander.

Utträdarna i underökningen har positiva upplevelser från mötet med Svenska kyrkan i samband med dop, vigsel och begravning. Men den övergripande bilden är negativ. Kyrkan ses som stel och bakåtsträvande. Utträdarna vet också lite om vad kyrkan gör för ungdomar och människor i utsatta livssituationer.

JONAS BROMANDER MENAR att utträdena är en av Svenska kyrkans största utmaningar. Utmaningen ligger i att teologiskt hantera människors svaga relation till kyrkan, att anpassa sig till krympande ekonomiska resurser samt att kommunicera på ett sätt som väcker folks intresse och ger en rättvisande bild av kyrkan.

Källa: Uträden som utmanar. Svenska kyrkans utredningar 2003:2, Jonas Bromander

FAKTA / MÖTESPLATS "MÖTA UTTRÄDARE"

Hur möter man utträdarnas frågor? Lyssna till vad andra församlingar gör för att möta utträdare och var med och fundera ut en egen strategi för din församling. Stiftskansliet i Strängnäs 19 september kl 09.30-15.00. Anmälan till Ulrika Nylén, 0152-23475, ulrika.nylen@svenskakyrkan.se.

"Kontakten med kyrkan gav mig inget"

- Jag är alldeles övertygad om att om fler bara fick tummen ur vagnen skulle siffran över andelen medlemmar i Svenska kyrkan ligga betydligt mycket lägre än de 75% som nu är fallet, menar Fredric Kjellberg som driver nätbloggen "Signerat Kjellberg".

Han anser att fler borde spara de dryga 2000 kr som medlemskapet kostar och istället gå med i en förening man sympatiserar med eller bara ha allmänt kul för pengarna.

FREDRIC ÄR ATEIST och lämnade Svenska kyrkan redan i mitten av 90-talet.

- Huvudorsaken var att jag då inte kände, och inte heller nu, någon anledning att vara medlem i en organisation som inte ger mig något väsentligt. I och med detta ansåg jag också att det principiellt skulle vara mycket märkligt att fortsätta vara medlem, och fortsätta betala "medlemsavgift" till något för mig är mer eller mindre ointressant, säger Fredric.

UNDER SIN TIDIGA UPPVÄXT gick Fredric i söndagsskola. Skolavslutningarna i låg- och mellanstadiet var i kyrkan. Han konfirmerades, men mest på grund av att "alla andra" gjorde det och för att hans föräldrar tyckte att det var något man skulle göra.

Fredric Kjellberg tyckte inte att Svenska kyrkan gav honom något väsentligt och gick ur. Killen på bilderna är dock inte Fredric.

- All denna kontakt under mina första 25 år, som säkert varit helt normal för de flesta i min ålder, har inte på något vis varit en börda för mig, men det har inte heller givit mig något speciellt som gjorde mig mer intresserad och fäst vid Svenska kyrkan, menar Fredric.

Färre riksdagsmän än befolkningen i stort är medlemmar i Svenska kyrkan. Det var anledningen till att Fredric Kjellberg tog upp ämnet på sin blogg. En stor del av befolkningen har ännu inte fått andan ur vagnen, anser Fredric. En av bloggens läsare, Gustaf, håller med:

- Att lathet är en stor orsak till att en stor majoritet är kvar i Svenska kyrkan är inte direkt konstigt, att gå ur är faktiskt inte särskilt smidigt och dessutom ingenting som man direkt går runt och tänker på. Jag har gått ur relativt nyligen, men beslutet tog jag för länge sedan. Anledningen var helt enkelt att det aldrig blivit av.